

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, dnia 5 sierpnia 2022 r.

Poz. 2186

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR IN.VII.743.42.2022 WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 30 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) oraz art. 28 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.) stwierdzam **częściową nieważność uchwały nr 594/VIII/22 Rady Miejskiej w Namysłowie z 26 maja 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Pawłowice Namysłowskie i Smogorzów** w następującym zakresie:

- terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem P.1P,
- § 12.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 26 maja 2022 r. Rada Miejska w Namysłowie podjęła uchwałę nr 594/VIII/22 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Pawłowice Namysłowskie i Smogorzów.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz Namysłowa przedstawił Wojewodzie Opolskiemu w dniu 2 czerwca 2022 r. przedmiotową uchwałę z dokumentacją prac planistycznych w celu oceny ich zgodności z przepisami prawa.

Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających organ nadzoru pismem z 23 czerwca 2022 r., na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735), w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, zawiadomił Przewodniczącego Rady Miejskiej o wszczęciu postępowania nadzorczego. Pismem z 28 czerwca 2022 r. udzielono wyjaśnień.

Analiza przedłożonej uchwały, dokumentacji prac planistycznych, a także wyjaśnień Przewodniczącego wykazała naruszenie **art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.**

Naruszenie to wiąże się z ustalonym w planie przeznaczeniem terenu o symbolu P.1P jako terenu eksploatacji kruszywa. Uchwała nr 95/VIII/19 Rady Miejskiej w Namysłowie z 24 czerwca 2019 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Namysłów nie przewiduje w tej części gminy żadnego kierunku rozwoju przestrzennego związanego z eksploatacją. Zapisanym w studium kierunkiem rozwoju przestrzennego tego terenu jest zieleń nieurządzona (symbol ZI na rysunku studium). W złożonych wyjaśnieniach Przewodniczący Rady Miejskiej w Namysłowie wskazuje: „Ustalone w planie przeznaczenie części działki nr 124 w Pawłowicach Namysłowskich, P.1P-teren eksploatacji kruszywa, nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Namysłów, ponieważ wynika z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Pawłowice, Smogorzów, uchwalonego uchwałą nr XXIII/351/01 Rady Miejskiej w Namysłowie z dnia 16 stycznia 2001 r. (teren Pe – teren powierzchniowej eksploatacji kruszywa), a zgodnie z zapisami studium (pkt 15.1.2 – strona 187) *na wszystkich terenach określonych w studium dopuszcza się lokalizację w planach miejscowych funkcji innych niż wyznaczone w Studium o ile lokalizacja tych funkcji wynika z planów wyższego rzędu, obowiązujących planów miejscowych, wydanych decyzji i pozwoleń i nie będzie powodować konfliktów z sąsiadującymi terenami*”.

Stanowiska Gminy Namysłów o nie naruszeniu postanowień studium zapisami kontrolowanej uchwały nie podziela tutejszy organ nadzoru.

Przede wszystkim należy wskazać, że prowadzenie działalności wydobywczej na obszarze gminy nie zależy od wyłącznej woli jej rady. Działalność wydobywcza to szczególniey kierunek rozwoju przestrzennego gminy, który ze względu na swoją uciążliwość i wpływ na środowisko może być obwarowany szeregiem obostrzeń wynikających z przepisów odrębnych, np. rygiem wynikającym z ustanowionych obszarów i terenów górniczych, aktami prawa ustanawiającymi obszarowe formy przyrody, nakazami i zakazami ustalonymi w strefach ochrony pośredniej ujęcia wody, zakazami na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Podjęcie działalności wydobywczej na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego musi zostać poprzedzone stosownymi zapisami w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, t.j. **ujawnieniem udokumentowanego złoża kopaliny**, a następnie przeznaczeniem go w procedurze sporządzania studium pod eksploatację. Zachowanie tej kolejności przygotowywania podstaw prawnych eksploatacji ma istotne znaczenie. Zgodnie z art. 126 ust. 1 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.) eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobywania i zagospodarowania kopaliny. W celu realizacji tych zasad ustawodawca zobowiązał organy gminy, aby wraz z przeznaczeniem danego złoża do eksploatacji wskazały w studium obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu filar ochronny (art. 10 ust. 2 pkt 12 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), w celu ich zabezpieczenia przed negatywnymi skutkami eksploatacji. Decyzja gminy o kierunku rozwoju przestrzennego związanego z eksploatacją kopaliny powinna ponadto każdorazowo zweryfikowana przez organy uczestniczące w procedurze planistycznej, w tym organy administracji geologicznej, zarządców dróg, organy ochrony środowiska i przyrody.

Organ nadzoru odnotował, że obowiązujące studium gminne nie ujawnia w tej części gminy żadnego złoża, a tym samym nie przeznacza go do eksploatacji. Brak złoża mogącego podlegać wydobywaniu potwierdzają ogólnodostępne dane geologiczne, w tym „Bilans złóż kopaliny w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r.” publikowany przez Państwowy Instytut Geologiczny”. Dopóki złoża takie nie zostaną udokumentowane zgodnie z wymogami ustawy z 9 czerwca 2011 r. Prawo górnicze i geologiczne, ujawnione w studium i przeznaczone w procedurze tworzenia studium do eksploatacji – brak jest prawnych możliwości określenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego takiego przeznaczenia.

Gmina w swoich wyjaśnieniach powołuje się na okoliczność, że spomy teren eksploatacji został nim w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z 2001 r. Zauważyć należy, że od tamtej pory gminne studium było co najmniej trzykrotnie poddawane aktualizacji (ostatni raz w 2019 r.). Z dostępnych tutejszemu organowi nadzoru materiałów wynika, że w okresie obowiązywania tych aktów nie zostało nigdy ujawnione w nich żadne złożo, które mogłoby podlegać eksploatacji na podstawie kontrolowanej uchwały. Zatem gmina nie może w tym przypadku powoływać się na zapisy swojego studium o poszanowaniu dotychczasowego przeznaczenia terenów, bowiem przeznaczenie to w tym przypadku jest sprzeczne z przepisem odrębnym. Wskazać należy, że studium uzależniło możliwość „powrotu” do przeznaczeń terenów ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uchwalonych przed datą studium od warunku braku konfliktu z sąsiednimi terenami. Na gruncie analizowanej sprawy nie można stwierdzić braku takiego konfliktu. Przede wszystkim organ sporządzający projekt planu, a w ślad za nim Rada Miejska w Namysłowie, nie określili żadnych warunków powiązania terenu eksploatacji z zewnętrznym układem komunikacyjnym, pomimo że obsługa komunikacyjna każdego terenu eksploatacji to potencjalne źródło jednej z największych i długotrwałych uciążliwości sąsiedzkich. Teren podlegający interwencji nadzorczej położony jest około 100 m od najbliższego terenu istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym formułują dwie przesłanki zgodności z przepisami prawa uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Pierwszą jest uwzględnienie zasad sporządzania planu, co oznacza, że władztwo planistyczne wyrażone w podjętej uchwale nie może naruszać przepisów prawa materialnego. Druga przesłanka zgodności dotyczy zachowania ustawowej procedury sporządzania planu oraz właściwości organów uczestniczących w tej procedurze, a określona jest jako zachowanie trybu sporządzenia planu. Badana uchwała naruszyła zasady sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poprzez zignorowanie wiążącego charakteru przepisów Studium i jego roli w przygotowaniu prawnych podstaw eksploatacji. Naruszenie to należy uznać za istotne, bowiem prowadzi w konsekwencji do sytuacji, gdy przyjęte ustalenia planistyczne są jednoznacznie odmienne od tych, które zostałyby podjęte, gdyby nie naruszono zasad lub trybu sporządzania planu miejscowego (np. wyrok NSA z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt II OSK 2286/17).

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu, za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

z up. Wojewody Opolskiego
Zastępca Dyrektora
Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości

Magdalena Turek